

statě zákonitě neodůvodněnou odměnou dovolateli za to, že smlouvy nedodržel a ani po rozsudku neplnil.

Čís. 3432.

Zavázal-li se kupitel zaplatiti dávku z přírůstku hodnoty nemovitosti, může se na něm domáhati prodávatel náhrady škody pro nesplnění závazku teprve, když sám dávku zaplatil nebo jinakou škodu prokázal.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1924, Rv I 1504/23.)

Žalobkyně prodala žalovanému nemovitost s tím, že žalovaný zaplatí dávku z přírůstku hodnoty. Dávka byla předepsána žalobkyni a, ježto jí žalovaný nezaplatil, byla na žalobkyni exekučně vymáhána. Exekuce byla odložena, žalobkyně však dávky nezaplatila, nýbrž domáhala se na žalovaném zaplacení dávky z důvodu náhrady škody. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, odvolací soud ji zamítl, přikloniv se k názoru žalovaného, že žaloba jest předčasná, domáhajíc se náhrady škody, které žalobkyně dosud neutrpěla (§ 1295, 1298 obč. zák.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatelka spatřuje dovolací důvod čís. 4 §u 503 c. ř. s. v podstatě v tom, že jest právním názorem odvolacího soudu, že žalobkyně může požadovati zaplacení dávky z přírůstku hodnoty teprv až sama zaplatí tuto dávku, poněvadž, dokud nezaplatila, dotud jí nevzešla škoda. Dovolatelka míní, že škoda vzchází již se vznikem závazku, a nikoli teprve s jeho splněním, že tedy žalobkyni vzešla v okamžiku, ve kterém platební rozkaz o dávce z přírůstku hodnoty nabyl právní moci, poněvadž tím okamžikem nastalo zmenšení majetku žalobkyně o tento dluh, a v tomto zmenšení jejího majetku spočívá škoda. Byť i byly tyto právní úvahy dobře míněny, správný nejsou. Škoda jest újma, která byla někomu způsobena na jmění, právech nebo jeho osobě (§ 1293 obč. zák.), tedy nikoliv újma na jeho zájmech. Tvrdí-li dovolatelka, že jí škoda vzešla v okamžiku, ve kterém platební rozkaz o dávce z přírůstku hodnoty nabyl právní moci, poněvadž tím okamžikem nastalo zmenšení jejího majetku o tento dluh, a v tomto zmenšení jejího majetku spočívá škoda, přehlíží, že platební rozkaz jejího jmění dosud nezmenšil, a že ho také nezmenšila provedená exekuce, poněvadž nebylo zjištěno, že žalobkyně dávku zaplatila sama, neboť zmenšení to nastane teprve zaplacením dávky, a to všechno, co dovolatelka v dovolání pociťuje jako újmu na jmění, není ničím jiným, nežli újmou na zájmech. To vyslovila dovolatelka ve svém dovolání zřetelně prohlášením, že přece není povinna čekat, až poruší žalovaný smluvní závazek, aby se pak hojila na nich, kteří musí zastoupiti její škodu, a že by s tím spojené pro ni

úhony společenské a trvalé nebezpečnosti pronásledování exekucemi byly zlem, jemuž dlužno zabrániti, když jest jiný povinen je jí škodu podstoupiti. Dovolatelka tím otevřeně vyličila, že nejde o škodu na jmění, ani na právech, ale že jde pouze o újmu na zájmech. Závažno je zajisté, že právním základem žalobním, jenž za řízení v první stolici nedoznal nějaké změny podle Šu 235 c. ř. s., jest nárok z náhrady škody, zaviněné žalovaným tím, že v čase ně nesplnil splatného závazku smluvního tím, že dávku z přírůstku hodnoty, když platební rozkaz nabyl právní moci, nezaplatil, a tím také zavinil, že proti žalobkyni byla zahájena exekuce, movitosti u ní byly zabaveny a dražební rok byl vypsán na 31. leden 1923. Porušení smluvní povinnosti zavazuje sice provinilého tímto porušením smluvníka k náhradě konkrétní, skutečné vzešlé škody, tedy v tomto případě k zaplacení dávky s příslušenstvím a dalším průtahem v plnění zaviněných útrat exekučních, ale tu bylo důkazní povinností žalobkyně, aby prokázala, že jí tato škoda skutečně vzešla, poněvadž tyto částky byla donucena sama zaplatiti. Toho důkazu žalobkyně nepodala, a proto žalobní nárok nemá ve zjištěních odvolacího soudu a také v zákoně nijaké opory. Poněvadž sama nezaplatila, nemůže se žalobkyně dovolávati úspěšně ani předpisu Šu 1042 obč. zák., toho také ovšem z té příčiny nikoli, jelikož nežalovala na tomto právním základě. Dle čís. 4 Šu 503 c. ř. s. uplatněný důvod není opodstatněn.

Čís. 3433.

Zahradnická bouda, již zřídil pachtýř na zpachtovaném pozemku, není stavením ve smyslu Šu 418 obč. zák.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1924, Rv I 1522/23.)

Žaloba podpachtýře na vlastníka pozemku, by mu postoupena byla dle Šu 418 obč. zák. do vlastnictví část pozemku, daného mu do podpachtu, na níž vystavěl dřevěnou boudu, byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Pro posouzení této rozepře jest v první řadě rozhodujícím zjištění odvolacího soudu, podle kterého byl sporný pozemek dán žalovaným, tehdejším pachtýřem vlastníků za jejich souhlasu právnímu předchůdci žalobců do podpachtu, a za trvání tohoto podpachtu byla podle žalobců »budova«, podle žalovaného »bouda« na propodpachtovaném pozemku podpachtérem vystavěna. K tomu přistupuje další zjištění, že řečená stavba je zahradnickou boudou, která nevyhovuje ustanovením Šu 8 a) (24) stavebního řádu pro hlavní město Prahu a sousední obce, že k jejímu zřízení nebylo dáno svolení příslušným úřadem stavebním, že proto nemohla býti označena popisným číslem a že, ač jest nyní obývána třemi rodinami, nemůže jí býti přiznána povaha budovy ve smyslu